

Vieta, technologija, koncepcija (2)

■ ŠIKART IŠ TARPTAUTINĖS TEKSTILĖS BIENALĖS **TEXTILE 05** PRISTATOME DARBUS, KURIUS BŪTŲ GALIMA PRISKIRTI **TECHNOLOGIJOS** KATEGORIJAI.

Šiuolaikinio meno kontekste technologija yra viena iš tekstilę apibūdinančių sąvokų. Dalis bienalės dalyvių, kurių projektus būtų galima priskirti TECHNOLOGIJOS kategorijai (šalia VIETOS ir IDĖJOS), kėlė tokius klausimus: kaip tekstilės meną įtakoja technologijos, o technologijos – tekstilės meną?

Parodos organizatoriai, įvardinę TECHNOLOGIJĄ kaip vieną iš tekstilės bienalės orientyrų, suformulavo ir kelis pagrindinius vertinimo kriterijus. Visų pirma, šiai kategorijai buvo priskirti autorinėmis, novatoriškomis rankų darbo technikomis įgyvendinti kūriniai. Jų autoriai: Danica Maier (JK), Jonhas K. Rausteinas (Norvegija), Jonas Ericas Riisas (JAV), Loreta Švaikauskienė, Severija Inčirauskaitė-Kriaunevičienė, Lina Jonikė, Jolanta Šmidtienė, Inga Likšaitė, Laima Oržekauskienė, Els van Baarle (Nyderlandai), Almyra Weigel, Žydrė Ridulytė ir kt.

Greta originalių rankų darbo technikų bene pirmą kartą taip gausiai buvo eksponuojami aukščiausio pasaulinio lygio pramoniniu būdu ar kompiuterizuotomis žakardo staklėmis atlikti tekstilės dizaino sprendimai, taip pat madų pramonėje naudojami vienetiniai audiniai. Galima paminėti Japonijos menininkų Shihoko Fukimoto, Tohru Ohtaka, Reiko Sudo, amerikiečių Lia Cook, Cynthia Schira, lietuvių Monikos Žaltauskaitės Grašienės, Dailvos Zubrienės ir daugelio kitų kūrinius.

Parodos autoriai rodė ir tradicine technika tekstilėje laikomo audimo įvairiaspalviškumą ir galimybes. Laima Oržekauskienė [1], tęsdama autorinio dvigubo audimo tradiciją bei naudodama pamėgtą senąją baltų raštų ornamentiką, pirmą kartą skaitmeninį atspaudą, išryškinantį nuaušąjį siužetą perkėlė ne ant audinio, kaip paprastai daroma, bet ką tik ištemptų metmenų. Dengdama metimų siūlus sudėtingo rašto pilkšvais ir aukso spal-

TEKSTAS:
VIRGINIJA
VITKIENĖ

3

vos siūlais, dailininkė sukūrė lyg iš gelmės išnyrančią paslaptį melancholišką moters portretą, kurios nuotaką itin sunku iškart perprasti.

Amerikiečių tekstilininkas, vienas iš **TEXTILE 05** parodos kuratorių (surinkęs garsių Amerikos menininkų kolekciją), Jonas Ericas Riisas [3] parodoje pristatė tapiserijos techniką (anksčiau ne visai teisingai vadinta gobele nu) atliktą švarkelį, kurio geroji ir išvirkščioji pusės nuaustos skirtingais ornamentais. Praskleidus abstrakčiais motyvais dekoruoto, karoliukais siuvinėto pastelinių rusvų spalvų švarkelio atlapus, krauju pasrūvusiame fone išvystame išaustą užrašą „Namai namučiai“ („Home, Sweet Home“). Šis kūrinys – jau keletą metų besitęsiančio kruvino karo, vykstančio ne Amerikos žemėje, tačiau jam prieštaraujančių eilinių amerikiečių vardu, refleksija.

Dar viena žinoma šios šalies tekstilininkė Lia Cook [2-a; 2-b] parodoje demonstravo įstabius, kompiuterizuoto žakardo staklėmis nuaustus paveikslus, iš kurių j

Dalis bienalės dalyvių, kurių projektus būtų galima priskirti TECHNOLOGIJOS kategorijai (šalia VIETOS ir IDĖJOS), kėlė tokius klausimus: kaip tekstilės meną įtakoja technologijos, o technologijos – tekstilės meną?

- Žiūrovą žvelgia švelnios vaikų akys. Didelių laiko sąnaudų ir profesionalumo reikalaujantis pasiruošimas audimui, kompiuterinių komandų sudarymas yra kasdienė šios srities specialistų duona. Ilgą laiką rankomis iliuzinio vaizdinio tapiserijas audusi menininkė šįkart per vaikų vaizdinį šiltoje medžiagoje pabandė perteikti tokias sąvokas kaip saugumas, šiluma, o kartais – paslėpta baimė, pažeidžiamumas ar vienišumas.

Panašią kompiuterizuotą žakardinio audimo techniką pasirinkusi lietuvių menininkė Monika Žaltauskaitė-Grašienė [4-a; 4-b] kūrinyje vysto ir labai asmenišką temą. Dviejų dalių audinyje „Kartos“ dailininkė multiplikuoja trijų moterų – savo, savo mamos ir dukters – portretus. Smulkmeniškumu tikslumu (vienas metmens ir atauda susikirtimas audinyje prilysta vie-

6

7

nam pikseliui kompiuteriniame paveikslu makete), geometrinio portretų segmentavimu, tiesmuku portretuojamųjų žvilgsniu dailininkė sukūrė lemtingą nuojautą ir patirties perdavimo metaforą.

TEXTILE 05 parodoje būta ir itin originalių siuvinėjimo sprendimų. Autorinę erdvinio siuvinėjimo techniką tobulinanti Jolanta Šmidtienė [5] parodoje eksponavo šešių siuvinų kompoziciją, abstraktų paveikslą aukso siūlais išsiuvinėdama juodoje tiulių jėrmintoje erdvėje. Ne vienos bienalės laureatė (pastarojoje parodoje pelnusi Pripažinimo sertifikatą) Lina Jonikė [7] tris apnuogintų žmonių – kūdikio, vyro ir moters – figūras pridengė trispalvės vėliavos koloristiką atitinkančiais ant plastiko lakštų siuvinėtais rankšluosčiais. Triptike „LIE-TU-VA“ tėvynės sąvoką menininkė prilygina šeimos institucijai, nebe pirmą kartą tekstilei priskirdama atlikti saugumo, stabilumo, intymumo, tapatybės (netgi tautinio identiteto) vaidmenį.

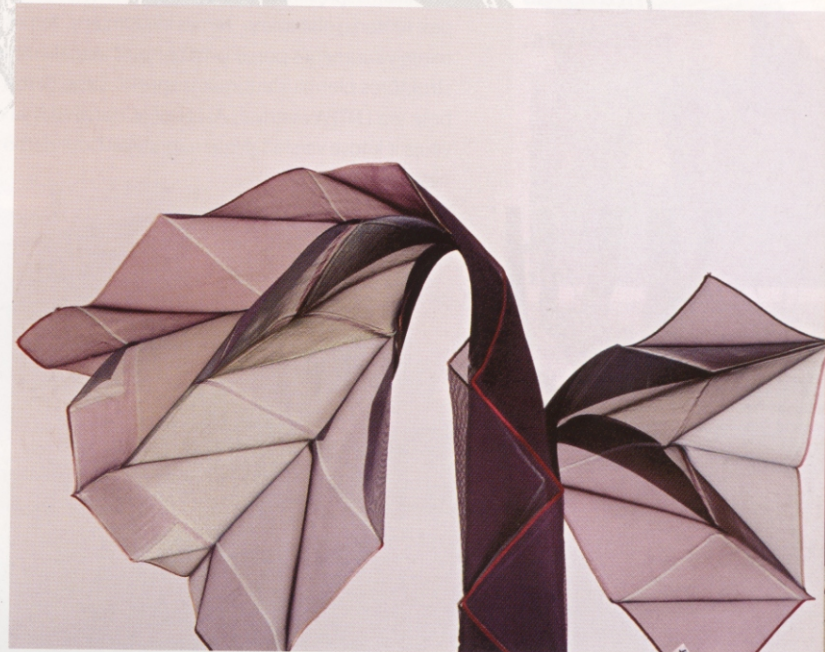
Tautos ir moters patirtį savo kūrinyje apmąstė ir Severija Inčirauskaitė-Kriaunevičienė [6], įprastine kryželio technika ir tradiciniais lietuvių liaudies pamėgtais darželio gėlių ornamentais kiaurai išsiuvinėjusi didžiulius metalinius puodų dangčius.

Ingos Likšaitės [11] mašininio siuvinėjimo būdu įgyvendintas kūrinys „Dvigubas portretas – 7“ pelnė aukščiausią – Meistriškumo – apdovanojimą TECHNOLOGIJOS kategorijoje. Vien horizontaliomis lygiomis siūlėmis, tarytum štrichais tamsaus audinio plokštumoje dailininkė sukūrė realistinį, tačiau itin lyrišką portretą, kuris pakeri paprastumu, kuklumu bei precizišku atlikimu.

Netikėtus siuvimo efektus kimšimo, siuvimo bei siuvinėjimo būdu sukūrė Loretta Švaikauskienė [8-a; 8-b], milžinišku (beveik 4 m² ploto) skulptūrinio sienos paveikslu sužadindusi abejonę tekstiliniu objekto medžiagiškumu. Ketvirtojoje bienalėje ta pačia technika iš tampraus aukso spalvos audinio pasiuvusi metalo įspūdį paliekantį paveikslą, šioje parodoje baltu blizgiu audinio paviršiumi sukraidino žiūrovą šalto ir trapius porceliano įvaizdžiu. ►

► Istin garsios vietinių aukštųjų technologijų audinių *Nuno* korporacijos dizainerė dailininkė Reiko Sudo (Japonija) [10] parodoje pristatė keletą savo sukurtų medžiagų. Viena jų – *origami* pavyzdžiu klostuotas poliesterio audinys, nudažytas perkėlus dažus per popierių ir veikiant karščiu. Kiekviena linkio siūlė sudalinusi plonytį audinį į trikampių segmentus, kurių kiekvienas turi savitą atspalvį.

Įstabūs ir kito japonų menininko – Tohru Ohtaka – audiniai. Galutiniam rezultatui pasiekti naudotasi ir kompiuterizuotomis žakardo staklėmis, ir rankiniu būdu atliktomis operacijomis – pjaustymu, deginimu. Skaitmeninių spaudą, sublimavimą, *shibori* ir *devore* ant poliesterio organzos technikas naudojanti amerikiečių dailininkė Junco Sato Pollack [9] demonstravo lengvumo, skaidrumo, švytėjimo įspūdį sukuriančius vietinius audinius. Cynthia Schira (JAV) kompiuterinių programų pagalba, skaitmeninės spaudos bei žakardinio audimo būdu į kūrinius perkėlė naktinio didmiesčio įvaizdžius, keliasluoksniuose tekstiliniuose paveikluose išskleidama subtilią spalvų skalę ir suintriguodama kompozicijoje besigalynėjančiais statiškumu ir dinamika. ■

10

11

Ingos Likšaitės
mašininio siuvimo būdu
įgyvendintas
kūrinys „Dvigubas portretas –
7“ pelnė aukščiausią – Meistriškumo – apdovanojimą
TECHNOLOGIJOS
kategorijoje

many post-war buildings in Milan. The dynamic rhythm of facades with identical window bands of the multi-storey light building has been supplemented with huge open, shaded loggias and cylindrical metal columns on the first floors.

The design of the hotel and its interior were entrusted to a famous name. Antonio Citterio has become engaged in industrial design already at the beginning of the 1970s. The designer known for his unique style has created for such companies as B&B Italia, Kartell, Vitra, Flos, Belux, Inda, Pozzi Ginori and others. In 1981, he worked with architectural and interior

design, and in 1999, he established a design bureau Antonio Citterio and Partners together with his partner Patricia Viel.

LOCATION, TECHNOLOGY, CONCEPTION (2)

Text: Virginija Vitkienė

We present the international textile biennial *TEXTILE 05* through works that could join the category of TECHNOLOGY.

In a contemporary art context, technology is one of the notions defining tex-

tile. Some participants of the biennial whose projects could be ascribed to the category of TECHNOLOGY (next to LOCATION and IDEA) were raising the following questions: how do technologies influence textile art, and textile art influences technologies?

The organisers of the exhibition who have named TECHNOLOGY as one of the landmarks of the textile biennial have formulated several most important criteria of evaluation. First of all, works created by using original and innovative manual technologies were put in this category: Danica Maier (UK), Jonh K. Raustein (Nor-

way), Jon Eric Riis (USA), Loreta Švaikauskienė, Severija Inčirauskaitė-Kriaunevičienė, Lina Jonikė, Jolanta Šmidtienė, Inga Likšaitė, Laima Oržekauskienė, Els van Barle (The Netherlands), Almyra Weigel, Žydrė Ridulytė, etc.

Next to original handmade techniques, world class textile design solutions carried out in an industrial manner or with computerised jacquard looms were exhibited so abundantly, also unique fabrics used in fashion industry. One could mention works by Japanese artists Shihoko Fukimoto, Tohru Ohtaka and Reiko Sudo; Americans Lia Cook and Cynthia Schira; Lithuanians Monika Žaltauskaitė Grašienė, Daiva Zubrienė and many others.

The authors of the exhibition showed also the multicolour effect and possibilities of weaving – the traditional technique in textile art. Laima Oržekauskienė who is continuing the tradition of original double weaving and using ancient Baltic patterns has transferred a digital print emphasising the woven story not on a fabric as it is usual to do, but on stretched warp. By weaving the complicated pattern of greyish and gold colour thread on the warp, the artist has created a mysteriously melancholic portrait of a woman, as if, emerging from the depth: it is very difficult to perceive at once her mood.

The American textile artist, one of the curators of *TEXTILE 05* (he has a collection of famous American artists' works), Jon Eric Riis has presented a jacket made in tapisserie technique (before it used to be incorrectly referred to as tapestry) the obverse and reverse of which are woven in different patterns. If to open the lapel decorated with abstract motifs and embroidered with beads of the pastel brownish jacket, we can see the inscription 'Home, Sweet Home' woven on a bleeding background. This work reflects on the bloody war fought not on American soil, but in the name of ordinary Americans who are against it.

Another textile artist from this coun-

try, Lia Cook, has demonstrated amazing paintings woven with a computerised jacquard loom, from which the tender eyes of children are staring at the spectator. The preparation for weaving that requires a huge amount of time and professional handling as well as writing computer programs is an everyday activity of the specialists of this craft. The artist who has been long creating handmade tapisseries with illusory images has tried to render such notions as safety, warmth and sometimes hidden fear, vulnerability or solitude through the image of children in warm material.

The Lithuanian artist Monika Žaltauskaitė-Grašienė who has chosen a similar computerised jacquard weaving technique has developed a very personal theme. In her two-part fabric *Generations* the artist multiplies the portraits of three women: herself, her mother and her daughter. The artist has created a presentiment of destiny and the metaphor of transferring experience through meticulous precision (one

BARRISOL®
ĮTEMPIAMOS LUBOS

BARRISOL STAR įtempiamos lubos
BARRILIGHT šviečiančios lubos
BARRIMUR sienų ir kolonų apdaila bei atitvaros **BARRIPAINT** „vitražai“
BARRIDALES kabamosios lubos (60x60cm) **WOLCOLOR** dekoratyviniai vidaus tinkai

SKAIDA-NF UAB

A. Goštauto g. 8-0224 Vilnius,
tel. (8-5) 261 34 43,
mob. (8-698) 20 407
www.barrisol.com

švietimui apšvietimo sistemos projektai dizainas

Savanorių pr. 192, Kaunas, tel. (8-37) 33 21 79, P. Lukšio g. 19, Vilnius, tel./faks. (8-5) 274 1728, el. p. info@sviesosideja.lt, www.sviesosideja.lt

SVIESOS IDĖJA

crossing of warp and waft in the fabric is equal to one pixel in computerised blueprint of the painting), geometric segmentation of portraits and straightforward gaze of those portrayed.

There was also some particularly original embroidery in *TEXTILE 05*. Jolanta Šmidtienė, who has been developing an original spatial embroidery technique, has exhibited a composition of six pieces of needlework by embroidering an abstract image with golden thread in a black space framed with tulle. The laureate of many biennials Lina Jonikė (who has won in the latter exhibition the Certificate of Recognition) has covered three figures of naked people: a baby, a man and a woman with towels corresponding to the colours of Lithuanian tricolour and embroidered on plastic sheets. In her triptych *LITHU-A-NIA* the artist compares the concept of her homeland to a family by crediting textile with the role of safety, stability, intimacy and identity (even national identity)

Severija Inčirauskaitė-Kriaunevičienė has reflected also on the situation of the nation and woman: she has embroidered right through huge metal lids of pots with the usual cross embroidery technique and traditional garden flower patterns favoured by Lithuanian people.

The machine embroidered *Double Portrait – 7* by Inga Likšaitė has won the highest Mastership Award in TECHNOLOGY category. The artist has created a realistic, but particularly lyrical, portrait only from

horizontal seams as if lines on the surface of a dark fabric: it amazes with simplicity, modesty and precise rendering.

Loreta Švaikauskienė has created unexpected effects of sowing by using stuffing, sowing and embroidery, thus raising doubts over the material of the textile object with her huge (nearly 4 m²) sculptural wall painting. For the fourth biennial, from an elastic golden colour fabric, she made an image that created an impression of metal by using the same technique, and at this exhibition, she has deceived the spectator with the white shiny surface of fabric creating an impression of cold and fragile porcelain.

The designer and artist Reiko Sudo (Japan) from the famous Nuno Corporation that produces singular high technology fabrics has presented at the exhibition several fabrics that she has created. One of them is a polyester fabric pleated referring to *origami* and dyed by transferring paint through paper and affecting it with heat. Each seam of the pleat has segmented the extremely thin fabric into triangles with each of them having a different shade.

The fabrics by another Japanese artist Tohru Ohtaka are also wonderful. To achieve the end result he has used also computerised jacquard loom and certain operations performed by hand: cutting and burning. The American artist Junco Sato Pollock who has been using digital printing, sublimation and *shibori* and *devore* on polyester organza techniques has demonstrated singular fabrics creating the impression of lightness, transparency and shining. Cynthia Schira (USA) has rendered the images of a metropolis at night with the help of computer programmes, digital printing and jacquard weaving technique. In her multilayered textile images she has revealed a subtle range of colours as well as intrigued everybody with the static and dynamic effects struggling in the composition.

FLOWERS FOR THE MEMBERS OF LNTPA

A year ago, the largest companies of Lithuanian real estate development established the Association of Lithuanian Real Estate developers (LNTPA), the mission of which is to be an influential non-political, non-governmental power that is actively

forming the standards of real estate development business and profession as well as ethical norms in Lithuania.

LNTPA officially started its activities the 20th of August 2004 and now 41 development companies have joined the association.

In 2005, the association was very active: already in the beginning of the year, the association initiated the Permanent Commission of the Government of the Republic of Lithuania led by the government to settle land acquisition problems, territory planning and taking land to meet the needs of society. Four work groups were formed: territory planning, for the questions of land, taking land for the needs of society, but especially to solve the urgent issues of infrastructure development. LNTPA representatives participate in these work groups. The members of the association often participate in other work groups and commissions discussing business conditions

LNTPA started its activities not only in Vilnius, but also in other Lithuanian cities that try to create favourable conditions for the real estate development. Events and presentations of members' projects have been organised in Panevėžys, Kaunas and Alytus.

LNTPA members constantly participate and give presentations at conferences in Lithuania and internationally, thus presenting investment conditions and business possibilities in our country.

At the end of the year, LNTPA announced a mini competition, and from 13 participants, the members of LNTPA chose the most interesting projects.

